

ПРАКТИКА В. ТЪРНОВО

Живот в дните

Хоспис за терминално онкологично болни

С един поглед

По инициатива на Клуб „Отворено общество“ - Велико Търново, със съдействието на Общинската администрация, е създаден първият в България хоспис за онкологично болни в последен стадий на заболяването. Целта на хосписа е да даде възможност на болните да преживеят с достойнство последните си дни като получат всички необходими грижи за преодоляване на страданието. Съществуването на хосписа е в помощ и на семействата и близките на болните.

Контекст

Предварителните проучвания, направени от екипа на Клуб „Отворено общество“ във Велико Търново, показват, че онкологичните заболявания, водещи до терминален стадий и в частност онкологичните заболявания във Великотърновски и Габровски район са с честота над средната за страната (за онкологичните заболявания - при заболяемост за България 180.3, за Велико Търново тя е 212.35, а за Габрово 188.95).

Ресурси

Община Велико Търново участва в проекта като осигурява материалната база - сградата за хосписа (сградата на бившата детска градина „Васил Левски“) и оказва активна подкрепа на Клуб „Отворено общество“ в търсенето на финансиране. Проведени са успешни преговори с Интерасист - Швейцария за предоставяне на оборудване за кухненски блок и за осигуряване на транспортно средство към хосписа. Български Червен кръст е поел ангажимент да осигурява безплатни лекарства. Проектът има препоръки от Министерството на здравеопазването и Министерството на труда и социалната политика. Инициативата разчита изключително много на специалистите, заявили готовност да подкрепят проекта и на доброволния труд.

История на успеха

Идеята за изграждане на хоспис за терминално онкологично болни възниква като личен ангажимент на председателката на Клуб „Отворено общество“ - Велико Търново по повод на трагични обстоятелства, засегнали нейни близки. Скоро обаче тази идея надхвърля личностните измерения и ангажира както целия екип на Клуба, така и местната администрация, здравни специалисти и обществеността.

На 22 юли 1999 г., Общински съвет - Велико Търново взема единодушно решение за безвъзмездно предоставяне на пустеещата сграда на бившата детска градина „Васил Левски“ на Клуб „Отворено общество“ за срок от 10 години, с цел изграждане на хоспис. Договорът е подписан през месец февруари 2000 г., като междуременно екипът на Клуба работи по осигуряването на финансиране и на обществена подкрепа на проекта. Създаден е Експертен съвет към Клуба от специалисти лекари, юристи, психолози, социални работници, архитекти, строителни инженери, икономисти. Със съдействието на представители на преподавателския състав на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“, студентите от специалността „Социални дейности“ ще участват активно в дейността на хосписа.

Постижения

До този момент е стартирала дейността по „домашния патронаж“, като тя се поддържа изцяло от доброволци. Медиите в града посрещат с изключителен интерес развитието на проекта, като осигуряват пълно информационно покритие. Обществеността също е настроена силно положително и до момента няма регистрирани негативни реакции или прояви на скептицизъм.

Следващи стъпки

Намеренията на Клуб „Отворено общество“ - Велико Търново са да продължи усилено да търси външно финансиране за доизграждане на хосписа. За целта е направена проектно-сметна документация за реконструкцията и ремонта на

сградата. Водят се преговори с Обединени холандски фондации, Правителството на Япония и Световният съвет на църквите. След завършването на хосписа ще се разчита на самофинансирането му чрез такси от пациентите, спонсорство и благотворителност (включително доброволен труд), продажба на предмети, изработени от болните и др.

Ключове към успеха

Подобно начинание е свързано с осигуряването на значителни финансови средства и с доста законови неясноти. Опитът на Велико Търново обаче показва, че партньорството на местна администрация и граждански структури е способно да реализира и най-трудно осъществимите идеи.

Контакти

Светла Недева

Управител на хоспис „Светлина“ ЕООД

Велико Търново 5000
ул. „Васил Левски“ 19, вх. Б, ет. 1, ап. 2
тел.: 062/630 274
факс: 062/623 905
ел. поща: osclub@vt.techno-link.com

Стефка Танева

Председател

Надка Яламова

Главен секретар

Клуб „Отворно общество“ - Велико Търново
Велико Търново 5000
ул. „Васил Левски“ 19 Б, ет. 1
тел.: (062) 63 02 74
факс: (062) 62 39 05
ел. поща: osclub@vt.techno-link.com

ПРАКТИКА В. ТЪРНОВО

Граждански телефон

Активизиране ролята на регионалните средства за масова информация за граждански контрол и прозрачност в дейността на местните власти и регионални администрации

С един поглед

Общинският съвет, регионалният клуб на Българското сдружение за честни избори и граждански права (БСЧИГП) и представителите на средствата за осведомяване във Велико Търново си подават ръка през месец май 1997 г., за да изработят и въведат система от механизми за подобряване на взаимодействието между граждани, местна власт и медии при решаване на общите проблеми. Тази инициатива довежда до широко гражданско участие и до осъществяване на контрол върху дейността на местните органи за самоуправление с посредничеството на медиите и нестопанските организации.

Контекст

На фона на драстичните изменения в икономиката на Велико Търново, високата безработица и съществуващия песимизъм по това време, се ражда идеята за обединяване на усилията за решаване на общите проблеми. Привличането на медиите и нестопанските организации в ролята на посредници между гражданите и местната власт позволява да се затвори цикълът: *формулиране на проблем - търсене на механизми за решаването му - публичност на планираните стъпки и действия - граждански контрол върху изпълнението на взетите решения.*

Ресурси

Началото е поставено през месец май 1997 г. под формата на проект, обединяващ основните партньори: регионалният клуб на БСЧИГП, Общинска администрация и Общински съвет - В. Търново, Териториално данъчно управление, РУ „Социално осигуряване“, Бюро по труда, РЦ „Социални грижи“ и представители на медиите - кабелни телевизии ЕВРОКОМ и ВИДЕОСАТ, вестник „Борба“, радио „Дарик Резонанс“, кабелно радио „Велико Търново“, ефирно радио „Велико Търново“, радио ТНН. До месец август 1998 г., проектът се финансира от Института за устойчиви общности по Програма „Демократична мрежа“, а от май 1999 г. до юни 2000 г. - от Фондация за реформа в местното самоуправление.

История на успеха

Разработените механизми, чрез които се постигат целите на проекта са:

- *открит граждански телефон*, който е компютъризиран и записва денонощно въпроси, мнения и предложения на гражданите на Велико Търново, адресирани към местните институции. Осигурена е програмна система за насочване на обажданията, която класифицира прослушаните и обработени записи (напр. предложения, жалби, сигнали, въпроси, мнения и пр.) и ги препраща към съответните администрации. Освен статистика на входа (брой, вид, продължителност и насоченост на обажданията), тя осигурява и обратна връзка, т.е. на колко от запитванията е отговорено и от кого. Обработените от системата обаждания се архивират в базата данни на Общинската информационна мрежа.

- *социологически проучвания, анкети и анализи*, проведени по телефона от 10 професионално подготвени анкетъори, които обхващат около 470 граждани на Велико Търново, подбрани на случаен принцип. Чрез тях е направен сондаж на общественото мнение по шест теми:

- Прозрачност в дейността на местната власт и администрация;
- Местни медии и гражданският контрол върху властта;
- Социалният статус на великотърновеца;
- Парламентарна отчетност и контрол върху работата на депутатите от Великотърновски избирателен район;
- Граждански права, полиция, общественост;
- Роля и място на нестопанския сектор в обществения живот на Велико Търново.

Резултатите от проучванията и от проведените по същите въпроси телевизионни улични анкети са били дискутирани в тематични актуални студиа, организирани по проекта.

- *независими журналистически разследвания*, провеждани като реакция на сигнали, постъпили чрез гражданския телефон, които целят упражняване на натиск върху местната власт за вземане на бързи решения по актуални проблеми. Резултатите от тези разследвания са публикувани във вестник „Борба“.

- *максимално медийно покритие на проекта* в открити студиа, гайджести, пресконференции, радио дискусии, излъчвания и публикации. На практика медиите са преки участници в проекта, осъществяващи едновременно независим контрол, публичност и прозрачност.

- *семинари и кръгли маси*, целящи да ангажират местната общност с повдигнати от медиите проблеми. Дискусиите са отворени за гражданите (чрез открития граждански телефон), и за компетентни в съответната област експерти. Предварително оповестени теми: „Ролята на НСО за развитие на гражданското общество“, „Конституционните права на гражданите и европейското законодателство“, „Алтернативи за промяна на социалния статус на великотърновци“ и „Международни и европейски стандарти за правата на детето - българска парламентарна практика“.

- *актуални студиа*, въведени като нова експериментална форма за комуникация

между граждани и местна администрация с посредничеството на медиите. Те биват три вида: образователни, тематични и отговори на зададени по гражданския телефон въпроси. Образователните студиа (14 на брой) имат за цел да запознаят великотърновци с дейността, правата и задълженията на местната администрация - разясняване на функциите на Социални грижи и РУСО, на гражданския контрол върху ценообразуването, на образователната реформа в общинските училища и др. Тематичните студиа дават възможност за дискусия по актуална за града тема в рамките на един месец, включвайки разнообразни форми на участие с мнения и предложения - улични социологически анкети, телефонни допитвания, обобщени резултати от обаждания на гражданския телефон. Обсъдени са теми като „Местното самоуправление гаранция за съхраняване на демокрацията“, „Парламентарна отчетност и контрол върху работата на депутатите“, „Полиция, граждански права, общественост“ и „Роля и място на НСО в обществения живот на Велико Търново“. Третият вид студиа ангажират директно местните власти с конкретни проблеми, поставени чрез гражданския телефон. Постъпвайки като данни в Общинската информационна мрежа, проблемите стават достояние на всички партньори по проекта и се задават като обобщени въпроси от журналистите, водещи студиата, на представителите на местната администрация.

- **информационна система „Общински съвет“.** Представлява програмен продукт за следене и контрол на решенията взети от комисиите и на сесиите на Общинския съвет във Велико Търново. Системата включва въвеждане на всички постъпващи в Общински съвет документи, следене на движението им с автоматично изготвяне на дневния ред на комисиите и сесиите, оформяне на протоколи от заседанията, контрол на решенията и екранни справки и графики за натовареността на комисиите, за нерешени случаи и пр. Програмен интерфейс с Общинската информационна мрежа осигурява набавянето на информация за дневния ред на заседанията и за взетите от Общински съвет решения.

- **Общинска информационна мрежа,** която обхваща сегем от партньорите по проекта и поддържа няколко бази данни:

- Проблеми, поставени от гражданите чрез гражданския телефон;
- Решения на Общинския съвет;
- Свободни работни места от Бюрото по труда;
- Информационни страници с актуална информация, предназначена за граждани и фирми;
- Актуални въпроси и отговори от ТДУ и РУСО.

- **графична карта на проблемите,** изготвена въз основа на постъпилите чрез гражданския телефон сигнали, мнения и предложения и на резултатите от различните социологически проучвания. Включените в нея проблемни области със съответните техни параметри са: икономика, местна власт, безработица, престъпност, жизнен стандарт, хигиена и чистота на града, транспортно обслужване, благоустройство, образование, здравно обслужване, социално подпомагане, информационно обслужване.

Постижения

Чрез различните инициативи проектът успява да постигне синхрон между граждани, местна власт и медиите за решаване на актуални проблеми на общината. От поставените по гражданския телефон общо 1 197 проблема, 987 са получили отговор в актуалните студиа и с посредничеството на осем медиите. Създадените информационни системи оптимизират работата на общинските служители и осигуряват прозрачност и граждански контрол върху резултатите от техните действия. Като цяло е постигната една висока обществена осведоменост по въпроси, касаещи бъдещето на цялата община и е иницизирана гражданска активност, иначе рядко срещана в настоящите социално-икономически условия.

Следващи стъпки

Партньорите по проекта имат желание и готовност да разпространят добрия опит и да мултиплицират ефекта от него. Създаденият софтуер може да се ползва, заедно с консултантска и методическа помощ. Практиката може да се моделира, като се въведат избирателно нейни елементи. За целта е добре да се ползват издадените две рекламни дупляни и брошура с описание на проекта.

Ключове към успеха

Наред с действеното ангажиране и широкото участие на медиите, прави впечатление новаторският и изчерпателен подход към търсенето на механизми за въздействие. Макар че осигуряването на финансиране е жизнено важно, то далеч не определя успеха на това начинание. Използването на *всички* възможности, които предоставя електронната информация и значението на средствата за осведомяване е важен принцип, гарантиращ успех.

Контакти

Христо Русанов
Регионален координатор

Българско сдружение за честни избори и граждански права - Велико Търново
Велико Търново 5000
пл. "Център", П.К. 531
тел./факс: 062/633 865,
ел. поща: bafevt@hotmail.com

